

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/796/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614210239
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1614210239.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľov: 1/ G. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX I. Č.. XXX, 2/ P. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX I. Č.. XXX, obaja zast. advokátom JUDr. Dušanom Mikulášom, Nejedlého 29, Bratislava, proti odporcovi: L. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX I.Á. Č.. XXX, v konaní o uloženie povinnosti zdržať sa úprav pozemku ohrozujúcich stavbu a povinnosti umožniť vstup na pozemok za účelom údržby a stavebných úprav na rodinnom dome, o nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie navrhovateľov proti uzneseniu Okresného súdu Malacky zo dňa 14. októbra 2014, č.k. 4C 113/2014-83, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa zamietnutia návrhu navrhovateľov 1/ a 2/ na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhali uloženia povinnosti odporcovi zdržať sa akýchkoľvek stavebných a zemných prác na pozemku S. s parc. č. XXX v katastrálnom území obce Láb, evidovanom Okresným úradom Malacky, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXX, vo vzdialenosti 2 metrov a menej od základov rodinného domu so súpisným číslom XXX v katastrálnom území obce I., evidovanom Okresným úradom Malacky, katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXX, do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, zrušuje, a konanie o návrhu navrhovateľov 1/ a 2/ na nariadenie predbežného opatrenia v tejto časti zastavuje.

Po právoplatnosti tohto uznesenia bude vec v tejto časti postúpená Obci Láb, 900 67 Láb č. 503, ako príslušnému stavebnému úradu.

Vo zvyšnej napadnutej zamietajúcej časti uznesenie súdu prvého stupňa potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľov 1/ a 2/ na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhali uloženia povinnosti odporcovi zdržať sa akýchkoľvek stavebných a zemných prác na pozemku S. s parc. č. XXX v katastrálnom území obce I., evidovanom Okresným úradom Malacky, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXX, vo vzdialenosti 2 metrov a menej od základov rodinného domu so súpisným číslom XXX v katastrálnom území obce I., evidovanom Okresným úradom Malacky, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXX, do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, a umožniť vstup navrhovateľom 1/ a 2/ a nimi povereným osobám na pozemok S. parc. č. XXX v katastrálnom území obce I., evidovanom Okresným úradom Malacky, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXX, za účelom zistenia statiky, technického stavu, a prípravy podkladov k stavebným prácam na rodinnom dome so súpisným číslom XXX v katastrálnom území obce I., a to v konaní o veci samej, v ktorom sa domáhajú, aby súd odporcovi rozsudkom uložil povinnosť v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku zdržať sa akýchkoľvek zemných a stavebných prác zasahujúcich do statiky a ohrozujúcich statiku stavby rodinného domu so súpisným číslom XXX v k.ú. obce I., evidovanom Okresným úradom, katastrálny odbor na LV č. XXX, ďalej povinnosť v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku vykonať súdom určené opatrenia na pozemku S. s parc. č. XXX v k.ú. obce I., evidovanom Okresným úradom Malacky, katastrálny odbor, na LV č. XXX, potrebné na zabezpečenie

stavby rodinného domu so súpisným číslom XXX v k.ú. obce I., evidovanom Okresným úradom Malacky, katastrálny odbor, na LV č. XXX, a tiež povinnosť v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku umožniť vstup navrhovateľom 1/ a 2/ a nimi povereným osobám na pozemok S. s parc. č. XXX v k.ú. obce I., evidovanom Okresným úradom Malacky, katastrálny odbor, na LV č. XXX, za účelom prípravy údržby a stavebných prác na rodinnom dome so súp. č. XXX v k.ú. obce I., evidovanom Okresným úradom Malacky, katastrálny odbor na LV č. XXX. Vyslovil tiež, že o trovách konania o nariadenie predbežného opatrenia rozhodne v rozhodnutí o veci samej.

V odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne vysvetlil účel predbežného opatrenia a základné predpoklady pre jeho nariadenie, ako i postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Zdôraznil, že predbežné opatrenie umožňuje rýchle a pružné riešenie takej situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu v záujme rýchlej a účinnej ochrany práv a oprávnených záujmov jeho navrhovateľa. Plní predovšetkým zaisťovaciu funkciu, jeho cieľom je zabezpečiť efektívnosť konania, resp. vytvoriť pokojný stav, aby sa navrhovateľ mohol nerušene domáhať svojho práva. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia súd nevykonáva dokazovanie podľa ust. § 120 a nasl. O.s.p., ale len skúma, či je osvedčený nárok, k ochrane ktorého predbežné opatrenie smeruje, a či je predbežné opatrenie nevyhnutné pre jeho ochranu, teda či je osvedčená aj naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Musí ísť o stav, ktorý neznesie odklad.

Rozhodnutie o zamietnutí návrhu navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia odôvodnil po právnej stránke ust. § 74 ods. 1, § 75 ods. 1, 2, 6 a 8, § 76 ods. 1 písm. e) a f) a § 102 ods. 1 O.s.p., keď dospel k záveru, že v danom štádiu konania nepreukázali základné podmienky pre nariadenie navrhovaného predbežného opatrenia. Skonštatoval, že listinnými dôkazmi osvedčili, že sú vlastníkami rodinného domu so súp. č. XXX, postaveného na parc. č. XXX/X v kat. úz. obce I.Á., ktorá priamo susedí s pozemkom s parc. č. XXX vo vlastníctve odporcu, ktorému bolo Orgánom štátneho stavebného dohľadu dňa 17.07.2012 ako stavebníkovi nariadené okamžite zastaviť všetky stavebné práce s tým, že zabezpečí stavebný výkop tak, aby neprišlo k zrúteniu, prípadne poškodeniu vedľajšej stavby so súp. č. XXX osadením a zaliatím debnenia, bez pokračovania ďalšieho výkopu. V prípade požadovaného uloženia povinnosti odporcovi zdržať sa vykonávania stavebných a zemných prác, a povinnosti umožniť navrhovateľom a nimi povereným osobám vstup na jeho pozemok, však dospel k záveru, že takto navrhovaným predbežným opatrením by sa dosiahol stav, ktorý by sa inak mohol dosiahnuť až v prípade úspešného rozhodnutia vo veci samej. Mal za to, že pokiaľ sa navrhovatelia navrhovaným predbežným opatrením domáhajú uloženia povinnosti (zdržania sa vykonávania stavebných a zemných prác, umožnenia vstupu na pozemok odporcu), ktorá je z hľadiska vecnej a obsahovej stránky totožná s plnením, ktorého sa domáhajú žalobným petitom návrhu vo veci samej, nie je nariadenie takéhoto predbežného opatrenia zásadne prípustné. Jeho nariadením by došlo k prejudikovaniu rozhodnutia vo veci samej, nakoľko by sa ním zaviedol stav, ktorý by nastal, až po úplnom vyhovení žalobe v merite veci. Preto návrh navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. O trovách konania o nariadenie predbežného opatrenia rozhodol s poukazom na ust. § 145 O.s.p..

Proti zamietajúcej časti tohto uznesenia podali prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie navrhovateľa 1/ a 2/, a žiadali napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Mali za to, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uviedli, že ak mal súd prvého stupňa niektoré skutočnosti za nepreukázané iba na základe ich tvrdení, mal možnosť pre účely rozhodnutia o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nariadiť aj pojednávanie vo veci. Zastávali tiež názor, že petit návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nie je identický s návrhom vo veci samej, keď zásah navrhovaný v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je nižšej intenzity, než navrhované rozhodnutie vo veci samej. Poukázali i na to, že odporca s nimi odmieta komunikovať, preto nemajú možnosť súdu preukázať inou cestou než ich tvrdeniami potrebu dočasného riešenia situácie nariadením predbežného opatrenia. Uviedli, že v snahe zabezpečiť rekonštrukciu steny rodinného domu podali ohlásenie týchto stavebných činností, dali si vypracovať tepelno-technický posudok, ktoré majú slúžiť práve preukázaniu potreby zateplenia steny ich rodinného domu, ku ktorej im odporca neumožňuje prístup.

Odvolací súd vec prejednal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., oboznámil sa s obsahom návrhu vo veci samej a na nariadenie predbežného opatrenia, ako i s celým súdnym spisom, a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné v časti zrušiť a konanie o navrhovanom predbežnom opatrení zastaviť pre nedostatok právomoci súdu. Vo

zvyšnej napadnutej zamietajúcej časti uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil, nakoľko je vo výroku vecne správne.

Z predloženého spisu odvolací súd zistil, že navrhovatelia 1/ a 2/ sa návrhom vo veci samej domáhajú uloženia povinnosti odporcovi v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku zdržať sa akýchkoľvek zemných a stavebných prác zasahujúcich do statiky a ohrozujúcich statiku stavby ich rodinného domu, uloženia povinnosti odporcovi v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku vykonať súdom určené opatrenia na jeho pozemku, potrebné na zabezpečenie stavby ich rodinného domu, a tiež uloženia povinnosti odporcovi v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku umožniť vstup navrhovateľom 1/ a 2/ a nimi povereným osobám na jeho pozemok za účelom prípravy údržby a stavebných prác na ich rodinnom dome. Zároveň s návrhom vo veci samej podali aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadali, aby bola odporcovi uložená povinnosť zdržať sa akýchkoľvek stavebných a zemných prác na jeho pozemku vo vzdialenosti dvoch metrov a menej od základov ich rodinného domu až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, a povinnosť umožniť vstup navrhovateľom 1/ a 2/ a nimi povereným osobám na jeho pozemok za účelom zistenia statiky, technického stavu, a prípravy podkladov k stavebným prácam na ich rodinnom dome.

Návrh vo veci samej ako i na nariadenie predbežného opatrenia odôvodnili tým, že sú vlastníkami rodinného domu, postaveného na pozemku priamo susediacim s pozemkom vo vlastníctve odporcu. Na časti pozemku odporcu, ktorá je priamo priľahlá k stene ich rodinného domu je postavená stará letná kuchynka v dezolátnom stave. Rozhodnutím, č.k. SÚ-2012/190-67/O1/Le, právoplatným dňa 21.11.2012, povolil stavebný úrad obce Láb jej odstránenie (stavby) v lehote 9 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, avšak odporca v tejto lehote stavbu neodstránil. V ostatnej príľahlej časti k ich rodinnému domu začal odporca bez platného stavebného povolenia zo strany svojho pozemku podkopávať základy, pričom došlo k podkopaniu základov ich rodinného domu. Vychádzajúc zo zistení štátneho stavebného dohľadu, ktorý vykonal dňa 17.07.2012 stavebný úrad obce Láb, došlo k odhaleniu základov ich rodinného domu zo strany odporcu, pričom tieto základy zabezpečil v nedostatočnej miere, neumiestnil žiaden materiál, ktorý by umožnil nezávislosť základov ich rodinného domu od základov nainštalovaných odporcom, a to bez akéhokoľvek stavebného dozoru. Stavebný úrad preto odporcu vyzval k zastaveniu akýchkoľvek stavebných prác. Navrhovatelia v návrhu uviedli, že odporca následne vykonával bližšie nešpecifikované stavebné práce, avšak tieto nevedia jednoznačne preukázať. V priebehu roku 2014 zistili, že na vonkajšej stene ich rodinného domu zo strany pozemku odporcu vznikli viaceré praskliny, ktoré pravdepodobne súvisia s narušenou statikou tejto steny, preto podali podnet stavebnému úradu obce Láb, aby vo veci vykonal stavebný dohľad. Tento sa mal pôvodne konať dňa 19.08.2014, ale na základe žiadosti odporcu bol termín zrušený, a nový termín nebol stanovený. Navrhovatelia vyzvali odporcu listom zo dňa 05.05.2014 a 15.07.2014 k sprístupneniu jeho pozemku za účelom zistenia vád na stene ich rodinného domu a za účelom jej údržby, ale odporca ich odmieta na jeho pozemok vpustiť.

K návrhu navrhovatelia pripojili aktuálne výpisy z LV č. XXX a č. XXX, informatívnu kópiu z mapy zo dňa 31.08.2014, statický posudok zo dňa 21.05.2011, kópiu rozhodnutia Obvodného úradu Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky č. A/2013/1085-GRJ zo dňa 08.02.2013, stanovisko Krajského stavebného úradu v Bratislave zo dňa 11.07.2011, Upozornenie stavebného úradu vo veci zo dňa 20.08.2012, vydané Krajským stavebným úradom v Bratislave, Záznam Orgánu štátneho stavebného dohľadu č. SÚ-2012/146-47/Le zo dňa 17.07.2012, rozhodnutie Obce Láb č. SÚ-2012/190-67/O1/Le zo dňa 30.10.2012, kópiu odpovede Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR č. 043603/2014/B622-SV/z. 77975/Hia zo dňa 07.01.2014, Oznamenie Obce Láb č. SU-2014/2499//ŠSD/Le zo dňa 25.07.2014, kópiu Výzvy odporcovi na upustenie od úkonov ohrozujúcich stavbu a na umožnenie vstupu na pozemok za účelom údržby stavby zo dňa 05.05.2014 a zo dňa 15.07.2014, kópiu znaleckého posudku č. 3/2012, vypracovaného Ing. Jozefom Kuzmom dňa 02.05.2012.

Odvolací súd sa najskôr zaoberal návrhom navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadali, aby bola odporcovi uložená povinnosť zdržať sa akýchkoľvek stavebných a zemných prác na jeho pozemku vo vzdialenosti dvoch metrov a menej od základov ich rodinného domu.

Podľa § 86 ods. 1 a 2 zákona č. 50/1976 Zb., o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len Stavebný zákon), je vlastníkom stavby v súlade s dokumentáciou overenou stavebným úradom a s rozhodnutím stavebného úradu (stavebné povolenie, kolaudačné rozhodnutie) povinný udržiavať

stavbu v dobrom stave tak, aby nevznikalo nebezpečenstvo požiarnych a hygienických závad, aby nedochádzalo k jej znehodnoteniu alebo ohrozeniu jej vzhľadu a aby sa čo najviac predĺžila jej užívateľnosť. Ak vlastník stavbu riadne neudržiava, môže mu stavebný úrad vo verejnom záujme nariadiť, aby sa v určenej lehote a za určených podmienok postaral o nápravu. Užívatelia bytov a nebytových priestorov sú povinní umožniť vykonanie nariadenej údržby stavby.

Podľa § 87 ods. 1 Stavebného zákona, ak stavba nezodpovedá základným požiadavkám na stavby (§ 43d), a tým ohrozuje alebo obťažuje užívateľov alebo okolie stavby, stavebný úrad vo verejnom záujme nariadi vlastníkovi stavby uskutočniť nevyhnutné úpravy na stavbe alebo na stavebnom pozemku. Nariadené úpravy je vlastník povinný vykonať na vlastné náklady.

Podľa § 87 ods. 2 Stavebného zákona, ak sa na uskutočnenie nevyhnutnej úpravy vyžaduje dokumentácia alebo iné podklady, stavebný úrad uloží vlastníkovi stavby alebo stavebného pozemku ich predloženie v určenom rozsahu a lehote. V prípade nesplnenia uloženej povinnosti môže stavebný úrad obstaráť potrebnú dokumentáciu alebo podklady na náklady povinného. Po ich zabezpečení stavebný úrad nariadi vykonanie úpravy a určí podmienky a lehotu jej uskutočnenia.

Podľa § 87 ods. 3 Stavebného zákona, ak nevyhnutná úprava, ktorá sa má nariadiť, nevyžaduje dokumentáciu alebo iné podklady, uloží stavebný úrad vlastníkovi stavby alebo stavebného pozemku vykonanie úpravy a určí rozsah, spôsob, podmienky a lehotu jej uskutočnenia.

Podľa § 88a ods. 1 a 2 Stavebného zákona, ak stavebný úrad zistí, že stavba bola postavená bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, začne z vlastného podnetu konanie a vyzve vlastníka stavby, aby v určenej lehote predložil doklady o tom, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania, a osobitnými predpismi. Ak bola stavba začatá bez právoplatného stavebného povolenia, ktoré už bolo vydané, stavebný úrad posúdi súlad stavby s verejnými záujmami na základe záväzných stanovísk podľa § 140b a podkladov predložených v stavebnom konaní. Ak vlastník stavby požadované doklady nepredloží v určenej lehote alebo ak sa na ich podklade preukáže rozpor stavby s verejným záujmom, stavebný úrad nariadi odstránenie stavby.

Podľa § 94 ods. 1, 2 a 3 Stavebného zákona, ak stavba svojim stavom ohrozuje život alebo zdravie osôb, prípadne značné majetkové alebo kultúrne hodnoty, a ak nie je nevyhnutné stavbu ihneď odstrániť, nariadi stavebný úrad vykonať neodkladné zabezpečovacie práce vlastníkovi stavby. Ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania a ak sa vykonanie zabezpečovacích prác alebo odstránenie stavby nedá zabezpečiť inak, stavebný úrad nariadi právnickej osobe alebo fyzickej osobe, ktorá má oprávnenie na stavebné práce, vykonať neodkladné práce a určí pre ne podmienky. Neodkladné zabezpečovacie práce a odstránenie stavby sa robia na náklad vlastníka stavby.

Podľa § 98 ods. 1 Stavebného zákona, Štátny stavebný dohľad zabezpečuje ochranu verejných záujmov, ako aj práv a právom chránených záujmov právnických osôb a fyzických osôb, ktoré vyplývajú z uskutočňovania stavby alebo jej zmeny, z vlastností stavby pri jej užívaní, z odstránenia stavby a z terénnych úprav, prác a zariadení podľa tohto zákona.

Podľa § 98 ods. 2 písm. a), d), f), g) Stavebného zákona, Orgány štátneho stavebného dohľadu sú oprávnené zisťovať, či sa stavba, stavebné úpravy alebo udržiavacie práce vykonávajú podľa stavebného povolenia alebo na základe ohlásenia, či sa pri uskutočňovaní stavby, stavebných úprav alebo pri udržiavacích prácach dodržiavajú podmienky stavebného povolenia, všeobecne záväzné právne predpisy a technické normy vzťahujúce sa na stavebné práce a stavebné výrobky, či sa stavba udržiava v dobrom stavebnom stave, a či sa dodržiavajú podmienky povolenia alebo nariadenia odstránenia stavieb alebo nariadených stavebných úprav a udržiavacích prác.

Podľa § 99 Stavebného zákona, orgánmi štátneho stavebného dohľadu sú poverení zamestnanci Slovenskej stavebnej inšpekcie (§ 123a), stavebného úradu, iných orgánov štátnej správy oprávnených osobitnými predpismi dozerať na uskutočňovanie, užívanie a odstraňovanie stavieb v medziach týchto predpisov, a krajského stavebného úradu.

Podľa § 100 Stavebného zákona sú stavebník, oprávnená osoba či právnická osoba uskutočňujúca alebo odstraňujúca stavbu, ako aj vlastník stavby povinní umožniť orgánom štátneho stavebného dohľadu a nimi prizvaným znalcom vstupovať na stavenisko a do stavby, nazerať do jej dokumentácie a utvárať predpoklady pre výkon dohľadu, a bezodkladne ohlásiť stavebnému úradu závady na stavbe, ktoré ohrozujú jej bezpečnosť, životy či zdravie osôb alebo môžu spôsobiť značné národohospodárske škody.

Podľa § 102 ods. 1 Stavebného zákona, ak orgán štátneho stavebného dohľadu zistí na stavbe závalu, vyzve podľa povahy veci stavebníka, oprávnenú osobu alebo právnickú osobu uskutočňujúcu stavbu, aby urobili nápravu, alebo upozorní iný zodpovedný orgán, aby vykonal potrebné opatrenia.

Podľa § 102 ods. 2 Stavebného zákona, ak právnická osoba alebo fyzická osoba nedbá na výzvu orgánu štátneho stavebného dohľadu, vydá stavebný úrad rozhodnutie, ktorým nariadi urobiť nápravu; pri uskutočňovaní stavby môže stavebný úrad práce na stavbe zastaviť. Odvolanie proti rozhodnutiu o zastavení prác nemá odkladný účinok. Po vykonaní nápravy možno v prácach na stavbe pokračovať len na základe nového rozhodnutia stavebného úradu.

Podľa § 102 ods. 3 Stavebného zákona, v rozhodnutí podľa odseku 2 môže stavebný úrad uložiť fyzickej alebo právnickej osobe podľa povahy veci tiež povinnosť zdržať sa takej činnosti, ktorá nad prípustnú mieru ustanovenú osobitnými predpismi poškodzuje životné prostredie, alebo povinnosť vykonať také opatrenia, ktoré znížia nepriaznivé účinky ich činnosti na životné prostredie na prípustnú mieru. Pôsobnosť iných orgánov podľa osobitných predpisov nie je dotknutá.

Podľa § 102 ods. 5 písm. a) Stavebného zákona, orgán štátneho stavebného dohľadu, ak zistí nepovolenú stavbu, oznámi to stavebnému úradu; ak ide o rozostavanú stavbu, bezodkladne vyzve stavebníka, aby zastavil práce na stavbe.

Podľa § 102 ods. 6 Stavebného zákona, právo ďalších orgánov štátnej správy vydávať podľa osobitných predpisov rozhodnutia o náprave závad stavby zostáva nedotknuté; ak je však na nápravu potrebný zásah do stavebnotechnického riešenia stavby, rozhodne o ňom stavebný úrad.

Podľa § 7 ods. 1 O.s.p., v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Podľa § 103 O.s.p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci.

Podľa § 104 ods. 1 O.s.p., ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu, právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

Právomoc civilných súdov je podľa § 7 O.s.p. určená vymedzením právnych vzťahov, o ktorých tieto orgány verejnej moci konajú a rozhodujú. Sú to vzťahy občianskoprávne, pracovné, rodinné a obchodné (vrátane hospodárskych). Pri skúmaní takto určenej právomoci je rozhodujúci obsah právneho vzťahu, t.j. práva a povinnosti. Súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadali, aby bola odporcovi uložená povinnosť zdržať sa akýchkoľvek stavebných a zemných prác na jeho pozemku vo vzdialenosti dvoch metrov a menej od základov ich rodinného domu, bez toho, aby vôbec skúmal, či je daná jeho právomoc konať o takomto návrhu navrhovateľov. Po preskúmaní návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ako aj priložených listinných dôkazov, a napadnutého uznesenia, dospel odvolací súd k záveru, že zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach účastníkov stavebného konania, ako i rozhodovanie o nepovolenej stavbe, alebo o zastavení prác na stavbe stavebnému úradu, ktorým je obec. Preto dospel k záveru, že súd prvého stupňa vydal v tejto časti rozhodnutie, hoci mu na to chýbala právomoc. Vzhľadom na obsah návrhu navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia v tejto časti a vyššie citované ustanovenia mal za to, že odporca má vykonávať nejaké stavebné práce (hoci túto skutočnosť navrhovateľa ničím neosvedčili) bez stavebného povolenia, pričom rozhodovanie o zastavení prác na stavbe patrí do

pôsobnosti stavebného úradu. Uvedené je nepochybné z výzvy stavebného úradu podľa ust. § 102 ods. 5 Stavebného zákona a jeho nariadenia zo dňa 17.07.2012, ktorým odporcovi nariadil okamžite zastaviť všetky stavebné práce. Rovnako patrí do pôsobnosti stavebného úradu aj vydanie rozhodnutia, ktorým nariadi fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá nedbá na výzvu orgánu štátneho stavebného dohľadu, urobiť nápravu, pričom pri uskutočňovaní stavby môže stavebný úrad práce na stavbe zastaviť, a odvolanie proti rozhodnutiu o zastavení prác nemá odkladný účinok. S poukazom na ustanovenia Stavebného zákona o štátnom stavebnom dohľade má odvolací súd za to, že tento má vo svojej pôsobnosti preskúmanie podania navrhovateľov v uvedenej časti, a následne v zmysle Stavebného zákona rozhodnutie o prípadnom zjednaní nápravy alebo o uložení povinnosti zdržať sa činnosti, uvedenej v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Možno teda zhrnúť, že v tomto konaní o uvedenej časti navrhovaného predbežného opatrenia absentuje jeho základná procesná podmienka - právomoc súdu, pričom jej splnenie súd skúma ex offio v každom štádiu a na každom stupni konania. Ak súd zistí nedostatok svojej právomoci, je povinný konanie zastaviť a podľa § 104 ods. 1 postúpiť vec po právoplatnom zastavení konania príslušnému orgánu. Týmto orgánom je Obec Láb, 900 67 Láb č. 503, ako príslušný stavebný úrad. Preto mu bude po právoplatnosti výroku o zastavení konania v časti vec postúpená súdom prvého stupňa.

Z uvedených dôvodov rozhodol odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. a) O.s.p. a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v časti, ktorou zamietol návrh navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhali uloženia povinnosti odporcovi zdržať sa akýchkoľvek stavebných a zemných prác na jeho pozemku vo vzdialenosti dvoch metrov a menej od základov ich rodinného domu, zrušil, nakoľko rozhodol vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, a podľa ods. 2 § 221 O.s.p. konanie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zastavil. Zároveň s poukazom na ust. § 104 O.s.p. rozhodol o tom, že vec bude postúpená orgánu, do právomoci ktorého patrí.

Čo sa týka zamietnutia druhého požadovaného výroku navrhovaného predbežného opatrenia, ktorým navrhovatelia žiadali uložiť odporcovi povinnosť umožniť im a nimi povereným osobám vstup na jeho pozemok za účelom zistenia statiky, technického stavu, a prípravy podkladov k stavebným prácam na ich rodinnom dome, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v tejto časti potvrdil.

Ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie (§ 102 ods. 1 O.s.p.). Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal. Predpokladom pre nariadenie predbežného opatrenia je potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo obava z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia musí byť v konaní o nariadenie predbežného opatrenia aspoň osvedčená. Pre úspešné uplatnenie nároku na nariadenie predbežného opatrenia zákon vyžaduje osvedčenie nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako aj naliehavosť potreby takejto dočasnej úpravy pomerov účastníkov, čiže osvedčenie, že bez úpravy právnych pomerov by bolo právo navrhovateľov ohrozené, pričom hrozba ujmy musí byť bezprostredná a reálna. Oba predpoklady musia byť naplnené súčasne, inak nie je možné návrhu vyhovieť.

Predbežné opatrenie je výnimočným opatrením, ktoré možno nariadiť len ak je skutočne potrebné dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania, teda ak nastane medzi účastníkmi taký stav právnych a faktických vzťahov, ktorý bezpodmienečne vyžaduje dočasnú a rýchlu súdnu ochranu. Preto musia jeho navrhovatelia osvedčiť svoj nárok, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a uviesť aj skutočnosti, ktoré odôvodňujú, že bez okamžitej, hoci len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo ich právo bezprostredne ohrozené. Odvolací súd po preskúmaní návrhu vo veci samej, návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, napadnutého uznesenia, ako i súdneho spisu nezistil dôvod, na základe ktorého by bola predbežná úprava pomerov medzi účastníkmi konania naliehavo potrebná. I keď považoval návrh navrhovateľov vo veci samej (domáhajú sa voči odporcovi umožnenia vstupu na jeho pozemok spolu s nimi poverenými osobami za účelom prípravy údržby a stavebných prác na ich rodinnom dome) pre účely rozhodovania o navrhovanom predbežnom opatrení za aspoň osvedčený, dospel k záveru, že navrhovatelia ničím neosvedčili nebezpečenstvo im bezprostredne hroziacej ujmy, ktorej vzniku by malo navrhované predbežné opatrenie zabrániť, keďže ani v návrhu žiadnu bezprostredne im hroziacu ujmu netvrdili, a uviedli len, že majú záujem zistiť stav steny ich rodinného domu, aby ju, ak to bude možné, zrekonštruovali a zateplili, keďže následne chcú dom predať kvôli zlým susedským vzťahom s odporcom.

Po zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v tejto časti naviac súdu prvého stupňa predložili projektovú dokumentáciu spol. Creative Projekting, s.r.o., týkajúcu sa obnovy predmetnej poškodenej steny ich rodinného domu, z čoho je zrejmé, že si jej technický stav dokázali zistiť, a prípravu podkladov k stavebným prácam zabezpečiť aj bez nariadenia požadovaného predbežného opatrenia.

Odhliadnuc od vyššie uvedeného záveru, že navrhovatelia neosvedčili nebezpečenstvo im bezprostredne hroziacej ujmy, nebolo možné nimi navrhované predbežné opatrenie nariadiť aj z dôvodu jeho neurčitosti. Z navrhovaného predbežného opatrenia totiž nevyplýva, kedy, koľkokrát a v akom rozsahu by mal odporca umožniť vstup na svoj pozemok, a nie je z neho ani zrejmé, komu (teda akým konkrétnym osobám), okrem navrhovateľov, by mal vstup na svoj pozemok umožniť. Nie je však možné nariadiť neurčité predbežné opatrenie, na základe ktorého by mal odporca nevedno dokedy povinnosť strpieť napr. aj nekontrolované opätovné vstupovanie navrhovateľov a bližšie neurčeného počtu nekonkretizovaných osôb podľa ich výberu a poverenia, až kým sa nenaplní jeho účel, teda „zistenie statiky, technického stavu, a prípravy podkladov k stavebným prácam na rodinnom dome navrhovateľov“. Ide o vadu návrhu, ktorú mal súd prvého stupňa odstrániť postupom podľa ust. § 43 O.s.p.. Nakoľko tak neurobil, a odvolací súd nemôže podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zrušiť, a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, jeho uznesenie, ktorým návrh na nariadenie predbežného opatrenia v tejto časti zamietol, potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p., nakoľko na nariadenie predbežného opatrenia neboli splnené podmienky.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v rozhodnutí o veci samej (ust. § 224 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.